

# Maatschappelijk Verantwoord Inkopen

*Actieplan Durven doen.*

## INHOUDSOPGAVE

### Voorwoord

1. Inleiding
2. Wat is maatschappelijk verantwoord inkopen?
3. Waarom maatschappelijk verantwoord inkopen?
4. MVI in Lelystad: waar ligt de impact en de focus?
  - a. Duurzaamheidsbeleid (visie, doelstelling, speerpunten)
  - b. Duurzame inkoop
  - c. MVI-thema's (impact)
5. Welke acties worden uitgevoerd?
  - a. Meer laten zien
  - b. Meer leren
  - c. Meer beheren
  - d. Meer meten
6. Hoe wordt het MVI en het actieplan ingebed en geborgd in de organisatie?
7. Hoe worden externe stakeholders betrokken?

## Voorwoord

Quotes van:

- Portefeuillehouder Personeel en organisatie Janneke Sparreboom
- Algemeen directeur Nico Versteeg

Context

- *In 2016 inkoopvolume van tientallen miljoenen euro > marktbeïnvloeding.*
- *Goede voorbeeld gemeentelijke overheid*
- *Aansluiting bij organisatiestrategie > toekomstbestendigheid*
- *We doen het samen!*

## 1. Inleiding

Het ministerie van Infrastructuur en Milieu heeft samen met diverse overheden in Nederland het manifest Maatschappelijk Verantwoord inkopen (MVI) opgesteld. Het manifest is bedoeld om de bijdrage van MVI op de realisatie van de beleidsdoelen op duurzaamheid te vergroten. Het kabinet wil met dit manifest MVI effectief inzetten om een concrete bijdrage te leveren aan de realisatie van beleidsdoelen zoals:

- tegengaan van klimaatverandering
- realiseren van een circulaire economie
- verminderen van milieudruk
- beschermen en duurzaam benutten van natuurlijk kapitaal
- verduurzamen van de bedrijfsvoering van overheden
- verduurzamen van product- en marktketens
- stimuleren van hernieuwbare energieopwekking en energie-efficiëntie
- toepassing van biobased grondstoffen en materialen
- stimuleren van innovatie, waarbij de overheid als *lead customer* optreedt
- tegengaan van mensenrechtenschendingen, betalen van een leefbaar loon en het verbeteren van arbeidsomstandigheden in de wereldwijde waardeketens
- social return

De rijksoverheid koopt jaarlijks voor circa 15 miljard euro goederen, diensten en werken in, en gemeenten, waterschappen en provincies voor circa 55 miljard euro. De impact van MVI is het grootst als overheden hun opdrachtgeverschap en inkoopkracht in samenhang inzetten.

De gemeente Lelystad heeft in december 2016 besloten dit manifest ondertekenen. Wij willen door middel van bewuste inkoop van werken, diensten en producten bijdragen aan een betere wereld om in te leven, voor onszelf en anderen. Door de ondertekening van dit manifest is onze gemeente verantwoordelijk voor het opstellen van een actieplan MVI voor de periode tot 2020. Hoewel onderdelen van MVI zoals duurzaam inkopen en social return al jaren deel uitmaken van het inkoop- en aanbestedingsbeleid van de gemeente, kan een nieuwe focus er toe bijdragen dat MVI nog beter in onze inkoopprocessen tot uitdrukking komt en nog meer in de genen van onze organisatie komt.

## **2. Wat is maatschappelijk verantwoord inkopen?**

Maatschappelijk Verantwoord Inkopen (MVI) betekent dat er bij de inkoop van diensten en goederen (inclusief werken) in alle fasen van het inkoopproces rekening wordt gehouden met de sociale, ecologische en economische dimensies van duurzaamheid.

- Bij people gaat het om het welzijn van de medewerkers van het bedrijf, maar ook van de maatschappij als geheel. Denk daarbij aan issues zoals diversiteit, medezeggenschap, gedragscodes, maar ook om mensenrechten waar (internationale) ondernemers mee te maken te maken kunnen krijgen.
- Planet betekent dat de bedrijfsactiviteiten binnen de ecologische randvoorwaarden plaatsvinden. Er wordt bijvoorbeeld op energieverbruik gelet, afval wordt gescheiden ingezameld en productieprocessen zijn zo zuinig mogelijk.
- Profit kijkt niet alleen naar de financiële prestaties van bedrijf zelf, maar ook naar de economische effecten van de bedrijfsactiviteiten op de omgeving. Hierbij kun je denken aan werkgelegenheid, investeringen in infrastructuur, uitbesteding en sponsoring.

### 3. Waarom maatschappelijk verantwoord inkopen?

De overheid koopt per jaar voor ongeveer 70 miljard euro in en kan daarmee een belangrijke invloed op het milieu en sociale aspecten uitoefenen, hier en in andere landen. Bewust en gericht maatschappelijk verantwoord inkopen vormt een krachtig instrument om belangrijke duurzaamheidsdoelstellingen te bereiken en biedt tevens value voor tax payers money.

Een groot deel van de inkoop is ten behoeve van het primaire proces: wegen, bruggen, thuiszorg, schoolboeken, leerlingenvervoer enzovoort. Inkoop is daarmee een belangrijk instrument voor de kwaliteit van de overheidsdienstverlening. Dat wordt nog niet door alle overheden zo gezien. Nog te vaak ligt de focus bij inkoop op het volgen van de aanbestedingsregels en op de laagste prijs. Binnen gemeente Lelystad zien we gelukkig steeds vaker dat er afwegingen worden gemaakt op het criterium 'beste prijs-kwaliteitverhouding' waarbij de criteria kwaliteit en duurzaamheid (MVI) steeds belangrijker worden.

Veel producten of ingrediënten komen uit opkomende economieën of ontwikkelingslanden. Hoewel de inkoopprijs vaak lager is dan van producten die in westerse landen zijn geproduceerd, hangt daar soms een ander soort prijskaartje aan. Te denken valt dan aan schending van mensenrechten en het milieu.

Maatschappelijk verantwoord inkopen biedt ook kansen:

- steeds meer afnemers (klanten & consumenten) vragen om duurzame producten. Dat creëert nieuwe afzetmarkten.
- wanneer milieu- en arbeidsomstandigheden aan het begin van de keten beter geregeld zijn, vergroot dat de arbeidsproductiviteit, kwaliteit van producten en leveringszekerheid. Lees meer over de (financiële) voordelen van duurzaam inkopen in een onderzoek van de Erasmus Universiteit (2014)
- hoe kleiner het aantal schakels in onze keten, hoe beter onze controlemogelijkheden
- milieubesparende maatregelen zijn vaak kostenbesparend
- wanneer we op de hoogte, of in elk geval voorbereid zijn op mogelijke problemen in de keten, kunnen we werken aan de oplossing. Hierdoor zijn we minder kwetsbaar voor kritische vragen van maatschappelijke organisaties en de media
- ons verhaal is geloofwaardiger wanneer we transparant zijn over de herkomst van onze producten. Het draagt bij aan een goede reputatie.
- We kunnen op een goede manier onze voorbeeldfunctie invullen.

#### **4. MVI in Lelystad: waar ligt de focus?**

Maatschappelijk verantwoord inkopen komt niet zomaar uit de lucht vallen. Al langer is de overheid bezig met duurzaamheid in het inkoopproces en zo ook de gemeente Lelystad. Milieuaspecten, social return on investment, mogelijkheden voor lokale bedrijfsleven/MKB zijn aspecten die reeds jaren onderdeel zijn van ons inkoopbeleid. Het past binnen het duurzaamheidsbeleid van de gemeente Lelystad. In het nieuwe 'Inkoopbeleid vanaf 2018' is de focus nog meer dan voorheen op duurzaamheid gelegd. Niet het inkopen en aanbesteden maar het samen met onze leveranciers invulling geven aan duurzaamheid staat centraal.

##### **a. Duurzaamheidsbeleid (visie, doelstelling, speerpunten)**

In 2017 is het nieuwe duurzaamheidsbeleid van de gemeente vastgesteld.

- Visie en missie

De visie van Lelystad over 10 jaar is dat:

“Lelystad een groene, vitale gemeente is waar het aantrekkelijk wonen, werken en verblijven is. Er is een sterk sociaal netwerk waarin de mensen elkaar inspireren en verantwoordelijkheid nemen voor elkaar en hun omgeving. Waarbij de overheid, waar nodig, bestaande netwerken en nieuwe initiatieven ondersteunt en zelf het goede voorbeeld geeft. Lelystad is een sociaal en financieel gezonde gemeente in een prettige, groene leefomgeving met vitale woonwijken, goed onderwijs en perspectief op voldoende banen. Lelystad profileert zich als een ondernemende stad met een duurzaam en innovatief profiel. Veel innovatieve oplossingen worden bedacht in Lelystad.

De omgeving wordt ingezet om lokaal voedsel te verbouwen, voor de lokale markt en om grondstoffen te ontwikkelen. Steeds meer afval kan als grondstof dienen. Lelystad is een gemeente die haar eigen energiebehoefte volledig duurzaam opwekt.

De missie van de gemeente Lelystad luidt:

We willen de stad zodanig inrichten dat deze vanuit economisch, ecologisch en menselijk oogpunt gezond, aantrekkelijk en toekomstbestendig is. In een gezonde stad is ruimte voor duurzame energie, water-, voedsel-, grondstoffen-, en afvalkringlopen. Daarbij streven we naar een samenhangende duurzame ontwikkeling met een betere balans tussen economie, ecologie en de mens.

Hierbij houden we de onderstaande uitgangspunten in het vizier:

1. We gaan zuinig om met energie en kiezen voor groene energie
2. We kiezen zo mogelijk en indien beschikbaar voor recyclebare materialen of materialen die door de natuur afgebroken kunnen worden
3. We gebruiken zo mogelijk en indien beschikbaar producten die geen schade toebrengen aan mensen en milieu
4. We gaan zuinig om met de natuur en breiden die waar mogelijk uit.
5. We gaan uit van de eigen kracht van onze inwoners en zorgen voor hen wanneer het even moeilijk gaat. Mensen in de rest van de wereld ondervinden geen nadelen van ons handelen en waar mogelijk verbeteren we hun kwaliteit van leven.

- Speerpunten

De agenda van het duurzaamheidsbeleid richt zich op 6 speerpunten:

1. Energie: Lelystad energieneutraal in 2025 (compensatieopgave van 4,4 PJ)
2. Afval en circulaire economie: maximaal 100 kg restafval per inwoner in 2020
3. Voedsel: hogere consumptie van gezonde lokale producten, meer lokale verwerking en afzet, een bundeling van de distributie, minder verspilling in elk onderdeel van de voedselketen, een sterkere relatie met het gezondheidsbeleid en parkenbeleid
4. Fysieke leefomgeving: een goede en aangename fysieke leefomgeving, rekening met toekomstige behoeften zonder afwenteling van problemen naar elders en later
5. Mobiliteit: 20% minder CO2 uitstoot in 2025 dan in 1990
6. Onderwijs en ondernemen: versterking en verduurzaming van het onderwijs en het bedrijfsleven.

- De duurzame gemeente

Naast inzet op de speerpunten wil de gemeente ook de eigen organisatie verder verduurzamen, daarmee schaal maken en het goede voorbeeld geven. Daarom hebben we onze organisatie getoetst aan de richtlijn voor maatschappelijk verantwoord ondernemen (ISO 26.000) en op basis daarvan 3 actiepunten benoemd:

1. Kennisontwikkeling duurzaamheid:
  - informatieontsluiting via intranet
  - presentaties teams
  - basistraining duurzaamheid
  - ontwikkelen plusprogramma duurzaamheid
2. Duurzame inkoop:
  - nadere uitwerking beleid duurzame inkoop
  - aansluiten bij het ontwikkelingsprogramma circulaire inkoop van PianoO
  - uitvoeren 2 pilotprojecten circulaire inkoop
  - oriëntatie collectieve aanpak bedrijfsafval
3. Verduurzaming gemeentelijk vastgoed:
  - monitoren en optimaliseren installatie gemeentelijke gebouwen
  - haalbaarheidsonderzoek 'zon op gemeentelijke daken' met initiatiefnemer gemeente of door andere initiatiefnemers.

Naast deze 3 actiepunten is het perspectief uitgesproken om te komen van een actieplan MVO naar MVO-beleid als duurzame organisatiestrategie. In dit kader zal nader gekeken moeten worden naar de doorontwikkeling van de MVO-toetsing. Ook zal op basis daarvan het actieplan herijkt moeten worden.

#### **b. Duurzame inkoop (ofwel maatschappelijk verantwoorde inkoop)**

Duurzaam inkopen is een uitgangspunt van het Lelystads inkoopbeleid. Dit betekent dat er bij de inkoop van diensten en goederen in alle fasen van het inkoopproces rekening gehouden wordt met de sociale, ecologische en economische dimensies van duurzaamheid. Het inkoopbeleid is gericht op het bevorderen van de duurzame leefomgeving alsmede het creëren van werkgelegenheid.

Voor wat betreft de milieuaspecten inventariseert Lelystad welke werken, leveringen en diensten op het gebied van duurzaamheid op de markt worden aangeboden. In de aanbestedingsstukken en in de te sluiten overeenkomst worden duurzaamheidscriteria opgenomen. Het inkoopproces verloopt digitaal en de aangeboden duurzame oplossingen worden gemonitord. De gemeente Lelystad doet mee aan het door PianoO uitgevoerde programma Duurzaam Inkopen. Daarnaast maken we gebruik van RAW-catalogus Bepalingen – Duurzaam Inkopen van het CROW. En door deelname aan verschillende platform op het gebied van de circulaire economie (Circulair Inkopen Academy en Amsterdam Economic Board MRA) laat Lelystad ook zien serieus bezig te zijn met circulaire inkoop.

Voor wat betreft de sociaal-maatschappelijke aspecten spelen de onderwerpen als arbeidsre-integratie, arbeidsomstandigheden en social return een rol. De gemeente Lelystad heeft oog voor de zwakkeren in de samenleving en stimuleert daarom de participatie van arbeidsgehandicapten in het arbeidsproces. Op grond van de aanbestedingswet 2012 kan een overheidsopdracht geplaatst worden bij werkplaatsen met arbeidsongeschikten. Daar waar mogelijk maakt de gemeente gebruik van deze mogelijkheid. Daarnaast past Lelystad Contract compliance toe waarbij de opdrachtnemer 5% tegenwaarde van de opdrachtsom (voor zover deze > € 200.000,99 is) invult aan social return.

Daarnaast worden Werken, Leveringen en/of Diensten geweerd die onder niet aanvaardbare arbeidsomstandigheden (zoals kinderarbeid, discriminatie van werknemers, niet-betaling van leefbaar loon) tot stand gekomen zijn. De waarheid gebiedt ons echter te zeggen dat dit vaak heel moeilijk te achterhalen is in de keten. Een positieve actie hierin is dat er de afgelopen maanden is samen gewerkt met partijen in de stad om in aanmerking te kunnen komen voor de status van Fair Trade gemeente. In december 2017 heeft het college besloten hiervoor een aanvraag in te dienen en hier verder vorm en inhoud aan te geven.

Voor wat betreft de financiële aspecten zetten we in op een gezond ondernemersklimaat en proberen we de proceskosten die bij inkoop komen kijken zoveel mogelijk te beperken. Ook hebben we oog voor lokale ondernemers en het midden- en kleinbedrijf. Daar waar wetgeving mogelijkheden biedt voor onderhandse offerte-aanvraag zullen we rekening houden met de lokale economie en met de mogelijkheden van het midden- en kleinbedrijf. Gebruik maken van percelen, verminderen van de lasten en het voorkomen van het hanteren van onnodig zware selectie- en gunningscriteria. Hier geldt vooral de lokale uitdaging.

Het inkoopvolume in Lelystad was in 2016 ongeveer 60 miljoen euro. Daar kun je impact mee maken.

### **c. MVI-actieplan**

Vanuit het manifest MVI heeft het rijk 7 thema's geduid:

1. Biobased inkopen
2. Circulair inkopen
3. Klimaatbewust inkopen
4. Innovatiegericht inkopen
5. Internationale sociale voorwaarden
6. Social return on investment (SROI)
7. Lokaal MKB

Redenerend vanuit het duurzaamheidsbeleid passen al deze thema's en zijn ze relevant voor Lelystad. Zwaartepunten liggen bij:

2. Circulair inkopen
3. Klimaatbewust inkopen
4. Innovatiegericht inkopen
6. Sociaal return
7. Lokaal MKB

Het is afhankelijk van de aanbesteding waar de focus komt te liggen. Welke thema's voor de hand liggen en impact hebben.

Daarnaast richt onze toekomstbestendige bedrijfsstrategie (de lerende organisatie) zich op (duurzame) innovatie als algemene factor. En is het voor ons vanzelfsprekend om daar waar van toepassing schending van internationale voorwaarden te veroordelen en te weren.

### **d. Overige ontwikkelingen**

Ook in de Metropoolregio Amsterdam (MRA) is de Amsterdam Economic Board (AEB) roert men zich op het gebied van maatschappelijk verantwoord inkopen. Men heeft zeker ambities op het gebied van het grondstoffenakkoord en het circulair inkopen: in 2025 wordt 50% circulair ingekocht. Lelystad wordt ook gevraagd zich in te zetten voor deze ambitie.

## **5. Welke acties worden uitgevoerd?**

Ter voorbereiding van het actieplan zijn interviews gehouden met een 8-tal medewerkers die veel van doen hebben met de inkoop van producten, diensten en werken. Uit deze interviews is gebleken dat er al best veel gebeurt in de organisatie op het gebied van MVI, maar dat het vooral ontbreekt aan:

- a. Zichtbaarder maken van MVI-inkoop
- b. Concrete uitvoeringskennis op de verschillende terreinen om een niveau hoger hiermee aan de slag te zijn. Het ontbreekt aan inhoudelijke specialistische duurzaamheidskennis in de inkoopsectoren. Ook vindt men het lastig om te herkennen of een en ander consistent is in de keten.

Daarnaast zijn er 2 ontwikkelingsperspectieven te benoemen:

- c. Aanjagen MVI algemeen zodat het nog verder in de genen komt
- d. Meten van resultaten en impact.

Om deze zaken nog verder te verbeteren, wordt voorgesteld de komende jaren in te zetten op 4 sporen:

- 1. Grotere zichtbaarheid
- 2. Meer toegepaste kennis
- 3. Verschuiving van product naar keten
- 4. Meten is weten (en vieren)

### **Ad.1 Grotere zichtbaarheid**

- Wees reëel
- Financiële haalbaarheid
- Wees consistent
- Voed het bewustzijn
- Laat het leven door goede voorbeelden te laten zien
- Daag de markt uit: geen greenwashing, maar echte duurzaamheid in de keten.
- Stel eisen als opdrachtgever

➤ Durf te doen

Bovenstaande zijn uitspraken over MVI zijn gegeven door de inkoopmedewerkers van onze organisatie. Bij het bevragen van de medewerkers blijkt dat zij al druk doende zijn met duurzame inkoop. Wat opvalt is dat al de toegepaste werkwijzen en goede resultaten onderling en door de organisatie heen nauwelijks bekend zijn. Dat moet veranderen!

1. Publicatie met voorbeelden van maatschappelijk verantwoorde inkoop: levendige uitgave waarin we de mooiste voorbeelden van MVI in Lelystad laten zien.
2. Interne dag van de duurzaamheid: gave projecten laten zien wat er achter de schermen gebeurt (8 projecten samen met de bedrijven op locatie).
3. Tijdelijke tentoonstelling: bord in het bedrijfsrestaurant met mooie MVI-voorbeelden.
4. Items op intranet over MVI met tips om duurzamer te acteren.
5. Themabijeenkomst met gastpreker over MVO/MVI

**Ad. 2 Meer toegepaste kennis**

Afgelopen jaar is in het kader van het duurzaamheidsbeleid gewerkt aan kennisontwikkeling over duurzaamheid. Uit de tussenevaluatie bleek dat de meeste cursisten goed beeld hadden over de algemene aspecten van duurzame ontwikkeling. Het praktisch toepassen in hun werkzaamheden was voor velen echter een drempel. Ook met betrekking tot inkoop geldt dat het nog regelmatig aan kennis van duurzame toepassingen in de praktijk ontbreekt, waardoor het niet altijd makkelijk is een goede uitvraag te doen of de offertes te beoordelen op lange termijn waarde. Dit gaat veranderen door onder andere

6. KEI-sessies (kennis en innovatie-sessies) met direct betrokken medewerkers
7. Ontwikkelen *Groenboek* (handreiking/handboek met concrete opties en uitwerkingen op de thema's en de werkvelden)

8. Toepassing (aangepast) ambitieweb GWW ook voor andere inkooptrajecten
9. De methode van de SROI tegen het licht houden: worsteling om 5% tegenwaarde goed in te vullen of beter om uitgangspunt man volgt werk te nemen?

### **Ad. 3 Verschuiving van product naar keten**

Bij het inkoopproces wordt met enige regelmaat een spanningsveld ervaren tussen duurzaamheid en prijs. Vanuit het hier en nu wordt duurzaamheid als prijzig beoordeeld. Kijkend naar de toekomst en houdbaarheid kan de weegschaal makkelijk een andere kant opslaan. Op de lange termijn kan het product wel degelijk goedkoper zijn. En hoewel schade aan milieu en mens zich niet direct vertalen in euro's zijn ze er vaak wel (en worden ze vaak door anderen betaald). Om een evenwichtiger afweging te kunnen maken, zullen we ons op de keten gaan focussen. En dat betekent: ons meer gaan focussen op samenwerking met de opdrachtnemer en hoe (de grond- en afvalstoffen van) het product zich bewegen door de keten. Dat willen we veranderen!

10. Aansluiting zoeken bij ketenorganisaties of organisaties die ketens toetsen, zoals bijvoorbeeld Ecovadis (<http://www.ecovadis.com/nl/>)
11. Experttafels naar ketens (aansluiting bij acties van de Metropoolregio en de Amsterdam Economic Board)

### **Ad. 4 Meten is weten (en vieren)**

In het manifest MVI is opgenomen dat gemeenten mee moeten werken aan een benchmark. Doel hiervan is om te meten in hoeverre ze zich positief ontwikkelen als het gaat om MVI. De benchmark heeft de status van een zelfevaluatietool. Het rijk is op dit moment bezig om de benchmark te ontwikkelen. Insteek is om het eenvoudig te houden zonder veel tijdsbesteding. Zodra de benchmark klaar is, zal deze in Lelystad in gebruik kunnen worden genomen. Het zal ons helpen meer inzicht te krijgen in onze eigen resultaten.

12. Bepalen reële concrete doelen op de thema's
13. Deelname aan benchmark

- Inzicht MVI op aanbestedingsniveau
- Inzicht in de organisatie ambities MVI

14. Bij 3 aanbestedingen per jaar laten meten wat het heeft opgeleverd (en welke schade het voorkomen heeft)

## **6. Hoe wordt het MVI en het actieplan ingebed en geborgd in de organisatie?**

### **➤ Organisatorisch**

Inkopen is primair een verantwoordelijkheid van de vakafdelingen. Het Kenniscentrum Inkoop adviseert en ondersteunt de vakafdeling tijdens het inkoopproces met kennis, kunde en ervaringen over inkoop en inkoopprocessen.

De vakafdelingen zijn zelf verantwoordelijk voor de aanlevering van vakinhoudelijke kennis bij aanbestedingen. In het actieplan zit wel een maatregel om de teams en inkopers hiermee te ondersteunen.

Het Kenniscentrum Inkoop en het Team Duurzaamheid zullen verantwoordelijkheid nemen om samen met de vakafdelingen de activiteiten uit te voeren. Voorgesteld wordt deze te ondersteunen met extra capaciteit door middel van een trainee of een stagiair. Voor de periode van twee jaar wordt gewerkt aan: meer zichtbaarheid, meer toegepaste kennis, vaker van product naar keten en meten is weten. Daarnaast wordt een interne projectgroep geformeerd om vanuit de eigen rol en expertise input te geven op de activiteiten. Later dit jaar wordt deelgenomen aan de landelijke benchmark. Op dit moment wordt een tool hiervoor ontwikkeld.

### **➤ Financieel**

De activiteiten worden in beginsel uitgevoerd binnen de beschikbare middelen voor inkoop, duurzaamheid en communicatie.

## **7. Hoe worden externe stakeholders betrokken?**

Een belangrijk aspect van de duurzame gemeente is om transparant te zijn en het goede voorbeeld te geven. Met andere woorden: je kunt niet duurzaamheid uitdragen als je zelf niet duurzaam handelt. Dat is niet geloofwaardig. In dat kader willen we dan ook externe stakeholders uit de stad vragen hoe zij tegen de gemeente Lelystad aankijken als duurzame organisatie. De (duurzame) inkoopfunctie is hiervan ook onderdeel.

## Samenvatting uitvoering

|    | Actie                                                                                                                                                                              | Actiehouder                                                 | Planning                                                          |
|----|------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-------------------------------------------------------------|-------------------------------------------------------------------|
| 1  | Publicatie met voorbeelden van maatschappelijk verantwoorde inkoop: levendige uitgave waarin we de mooiste voorbeelden van MVI in Lelystad laten zien.                             | Team Duurzaamheid: onderdeel communicatie                   | Zomer 2018                                                        |
| 2  | Interne dag van de duurzaamheid: gave projecten laten zien wat er achter de schermen gebeurt (8 projecten samen met de bedrijven op locatie).                                      | Kenniscentrum Inkoop ism vakafdelingen                      | Najaar 2018                                                       |
| 3  | Tijdelijke tentoonstelling: bord in het bedrijfsrestaurant met mooie MVI-voorbeelden.                                                                                              | Team Duurzaamheid: onderdeel communicatie                   | Maandelijks nieuwe voorbeeld (en)                                 |
| 4  | Items op intranet over MVI met tips om duurzamer te acteren.                                                                                                                       | Team Duurzaamheid: onderdeel communicatie                   | Maandelijks                                                       |
| 5  | Themabijeenkomst met gastpreker over MVO/MVI                                                                                                                                       | Team Duurzaamheid ism Kenniscentrum Inkoop en vakafdelingen | 2 keer per jaar te starten met voorjaar 2018 (ondernemersontbijt) |
| 6  | KEI-sessies (kennis en innovatie-sessies) met direct betrokken medewerkers                                                                                                         | Team Duurzaamheid                                           | 3 keer per jaar                                                   |
| 7  | Ontwikkelen <i>Groenboek</i> (handreiking/handboek met concrete opties en uitwerkingen op de thema's en de werkvelden)                                                             | Kenniscentrum Inkoop ism IBP                                | Voorjaar 2019                                                     |
| 8  | Toepassing (aangepast) ambitieweb GWW ook voor andere inkooptrajecten                                                                                                              | IBP ism met team Duurzaamheid                               | Voorjaar 2019                                                     |
| 9  | De methode van de SROI tegen het licht houden: worsteling om 5% tegenwaarde goed in te vullen of beter om uitgangspunt man volgt werk te nemen?                                    | Kenniscentrum Inkoop ism WIZ en Werkbedrijf                 | Najaar 2018                                                       |
| 10 | Aansluiting zoeken bij ketenorganisaties of organisaties die ketens toetsen, zoals bijvoorbeeld Ecovadis ( <a href="http://www.ecovadis.com/nl/">http://www.ecovadis.com/nl/</a> ) | Kenniscentrum Inkoop ism Team Duurzaamheid en IBP           | Najaar 2018                                                       |

|    |                                                                                                                                                                 |                                        |                                                                           |
|----|-----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|----------------------------------------|---------------------------------------------------------------------------|
| 11 | Experttafels naar ketens (aansluiting bij acties van de Metropoolregio en de Amsterdam Economic Board)                                                          | Kenniscentrum Inkoop                   | Door het hele jaar heen. Aansluiten bij bestaande trajecten en bij vraag. |
| 12 | Bepalen reële concrete doelen op de thema's                                                                                                                     | Team Duurzaamheid ism de vakafdelingen | Voorjaar 2019                                                             |
| 13 | Deelname aan benchmark <ul style="list-style-type: none"> <li>- Inzicht MVI op aanbestedingsniveau</li> <li>- Inzicht in de organisatie ambities MVI</li> </ul> | Kenniscentrum Inkoop                   | Ntb                                                                       |
| 14 | Bij 3 aanbestedingen per jaar laten meten wat het heeft opgeleverd (en welke schade het voorkomen heeft)                                                        | Kenniscentrum Inkoop                   | 2018/2019                                                                 |